

Eesti Keskkonnaühenduste Koda

Keskkonnaminister hr Rene Kokk

Teie:

Meie: 16.04.2020 nr 1-2/20/2654

Üraskikahjustustest ja nendega seotud RMK raieplaanidest

Lugupeetud Rene Kokk

Pöördume Teie poole seoses Keskkonnaministeeriumi poolt ettevalmistatud kuuse-kooreüraski tegevuskavaga ja Keskkonnaministeeriumi haldusalas oleva Riigimetsa Majandamise Keskuse raietegevusega. Oleme mures RMK rutaka raietegevuse plaani pärast, mille tänaseks selgunud ulatus ei olnud veel selge kuuse-kooreüraski raietegevuse arutelu käigus.

EKO esindajad kohtusid 2. aprillil Keskkonnaministeeriumi, Keskkonnaameti, Keskkonnaagentuuri ja Eesti Erametsaliidu esindajatega, et arutada Keskkonnaministeeriumi poolt koostatud kuuse-kooreüraski tegevuskava. Koosolekul oli korduvalt juttu, et enne igasuguste meetmete rakendamist on tarvis saada infot probleemi ulatusest. RMK üraskikollete kaardistamisest oli küll juttu, aga kuna see töö oli pooleli, siis täpseid andmeid ega meetodikat me selle kohta ei saanud koosoleku käigus ega pärast seda. Koosolekul näidati kaardipilti 653 üraskikoldega, kuid jäi ebaselgeks, mis meetodikaga on andmed kogutud ja kui suurte kolletega on tegemist, sest kaardipilt ei eristanud suuri ja väikeseid koldeid. Koosolekul räägiti, et väikesed kolded algavad 3-4 puust, mida võib pidada metsa tavapäraseks suremuseks ning mille likvideerimine võib kuuse-kooreüraski kollet hoopis suurendada. RMK konkreetsetest raieplaanidest ja selle ulatusest saime kahetsusväärset teada 14. aprillil meedia vahendusel.

Kuigi oleme protsessi justkui kaasatud, ei tea me täna hinnata, kas tehtavad raietööd kahjustavad loodusväärtusi või rikuvad inimeste elukeskkonda, samuti pole saanud hinnata, kas lindude pesitsusajal tehtavad raietööd on kaalukalt põhjendatud ning kas RMK andmekogumise meetodika on pädev. Üks võimalik halb näide on meieni juba jõudnud - RMK põhjendab kuuse-kooreüraski tõrjeks sanitaarlageraie vajadust männienamusega puistus Sutlema külas:

<https://www.rmk.ee/metsa-majandamine/metsamajandus/kaasamiskoosolekud/sutlema-kula-2020-04-13>

Lageraied linnurahu ajal kindlasti puudutavad sügavalt ühiskonna sotsiaalset närvi ning ei ole ka looduse kaitse seisukohalt aktsepteeritavad. Eesti metsi aastatuhandeid asustanud kuuse-kooreüraski populatsioonidele on iseloomulik ajutine arvukuse kõikumine sõltuvalt ilmastikuoludest ja teistest keskkonnateguritest. Samuti on süvendanud probleemi

monokultuursed metsad. Kliimamuutused nõrgestavad metsade vastupanuvõimet kahjustustele ja seetõttu on metsad ka ürasekirünnetele palju tundlikumad. Kui üraseki vastu võitlemine toimub massiivsete lageraietena ja metsade mitmekesisuse säilitamise ja suurendamise peale seejuures ei mõeldaks, siis probleem tulevikus süveneb. Lindude pesitsusajal tehtavad raied, mis otseselt hävitavad lindude pesi ja häirivad nende pesitust, peavad olema väga tõsiselt kaalutletud. Metsalindude kui ürasekite looduslike vaenlaste arvukuse vähendamine soodustab probleemi süvenemist ja ürasekite masspaljunemiste sagenemist. Palusime 2. aprillil toimunud koosolekul juhendmaterjali kuuse-kooreürasekite looduslike vaenlaste infoga täiendada, kuid äsjavalminud juhises leiab see teema käsitlemist vaid ühes lauses. Juhendit enne väljasaatmist meiega ei kooskõlastatud.

Palume kiiremas korras saata meile andmed RMK sellekevadiste raieplaanide kohta nende poolt välja toodud 1000 hektaril, samuti palume RMK teostatud ürasekikollete inventuuri andmeid ja andmete kogumise metoodikat.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Laura Uibopuu

Eesti Keskkonnaühenduste Koja koordinaator

Rohkem infot:

Liis Kuresoo

liis.kuresoo@elfond.ee

Eestimaa Looduse Fondi metsaekspert